

Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä

Kiusaamisen ilmenemismuotoja

Kiusaaminen on henkistä ja fyysistä väkivaltaa. Kiusaaminen voi olla esimerkiksi selän takana pahan puhumista, ilkeiden juorujen ja valheiden levittämistä, tönimistä, lyömistä, ulkopuolelle jättämistä, netissä tai sosiaalisessa mediassa tapahtuvaa loukkaamista tai väärin tietojen levittämistä, ilkeiden tai uhkaavien viestien lähettämistä tai mitä tahansa toimintaa, joka vahingoittaa tai loukkaa toista. Näin määriteltynä kiusaaminen voi myös täyttää väkivallan ja rangaistavaksi säädetyn teon tunnusmerkit.

Kiusaaminen esiintyy usein verhotusti ja siksi sitä voi olla vaikea havaita. Kiusaaminen voidaan esimerkiksi naamioda leikiksi tai urheiluksi. Kiusaaminen on kiusatulle subjektiivinen kokemus ja tulee sellaisena ottaa vakavasti.

Räikeitä loukkauksia ovat myös esimerkiksi seksuaalinen häirintä ja ahdistelu sekä henkilön ominaisuuksiin liittyvä vähättely tai syrjintä.

HILJAINEN KIUSAAMINEN: katseita, ilmeitä, selän kääntäminen jne. Usein vaikeasti havaittavissa.

SANALLINEN KIUSAAMINEN: juorujen levittäminen, uhkailuja, matkimista, sähköposti, netti

FYYSINEN KIUSAAMINEN: töniminen, lyöminen, väkivallalla uhkaaminen jne.

Kiusaamisen ehkäiseminen ja siihen puuttuminen

Lukiolaki ja järjestyssäännöt asettavat puitteet sällitulle käyttäytymiselle. Yhteisöllisillä toimilla tuetaan oppilaitoksen toimintakulttuuria, jolla edistetään opiskelijoiden osallisuutta, oppimista, hyvinvointia, terveyttä ja sosiaalista vastuullisuutta sekä erilaisuuden hyväksymistä.

Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi kiusaamiselta käsitellään opiskelijoiden kanssa ryhmänohjaustunnilla lukuvuoden alussa ensimmäisen jakson aikana. Kiusaamisen ennaltaehkäisemiseksi opiskelijoille annetaan tietoa kiusaamisesta, sen muodoista ja seurauksista.

Opiskelijat täyttävät kerran lukuvuodessa ryhmänohjaustuokiossa Fiilis- kyselyn, jossa kartoitetaan mm. kiusaamista. Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden kanssa aihetta käsitellään ryhmänohjaajan kanssa syyslukukaudella, jolloin opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Kiusaamisesta keskustellaan ensimmäisen lukuvuoden aikana terveystarkastuksessa ja aihetta käsitellään terveystiedon oppitunneilla.

Opiskelijoiden yhteenkuuluvuutta pyritään vahvistamaan mm. uusien opiskelijoiden ryhmäytymisellä. Myös tutor- opiskelijoiden koulutuksessa käsitellään kiusaamista, ja he ovat tärkeässä asemassa kiusaamista ennaltaehkäisevässä toiminnassa.

Aiheesta tiedotetaan opettajia vuosittain, ja järjestetään mahdollisuuksien mukaan myös koulutusta. Kaikkien, jotka havaitsevat kiusaamista, tulee ilmoittaa siitä koulun henkilökunnalle, kuten opettajalle, rehtorille, opinto-ohjaajalle, terveydenhoitajalle tai kuraattorille.

Fyysinen väkivalta

Pahoinpitelystä on kyse, kun henkilö tekee toiselle ruumiillista väkivaltaa taikka tällaista väkivaltaa tekemättä vahingoittaa toisen terveyttä, aiheuttaa toiselle kipua tai saattaa toisen tiedottomaan tai muuhun vastaavaan tilaan. Lievässä pahoinpitelyssä aiheutetaan toiselle fyysistä kipua, josta ei jää pysyvää jälkeä. (OPH: KIUSAAMISEN VASTAINEN TYÖ KOULUISSA JA OPPILAITOKSISSA, Oppaat ja käsikirjat 2020:3a)

Väkivallan ehkäiseminen

Kouluyhteisössä ei sallita väkivaltaista käyttäytymistä. Uhkaavasti tai väkivaltaisesti käyttäytyvää opiskelijaa kohtaan voidaan kohdistaa tarvittavat laissa määritellyt kurinpitotoimet (Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menetelmistä tapauksista).

Lukiolaki ja järjestyssäännöt asettavat puitteet sallitulle käyttäytymiselle. Yhteisöllisillä toimilla tuetaan oppilaitoksen toimintakulttuuria, jolla edistetään opiskelijoiden osallisuutta, oppimista, hyvinvointia, terveyttä ja sosiaalista vastuullisuutta sekä erilaisuuden hyväksymistä. Opiskelijoiden yhteenkuuluvuutta pyritään vahvistamaan mm. tutortoiminnalla ja uusien opiskelijoiden ryhmäytymisellä.

Opiskelijoille tehtävissä kyselyissä on myös kiusaamista koskevia kohtia. Toimenpiteitä kiusaamisen ehkäisemiseksi pyritään kehittämään.

Väkivaltaan puuttuminen

- Väkivaltaisesti käyttäytyvä opiskelija ohjataan pois tilanteesta.
- Pyri siihen, että saisit mukaasi toisen henkilökunnan edustajan tai voit pyytää opiskelijaa hakemaan toisen henkilökunnan edustajan paikalle.
- Mikäli tilanne vaatii, niin soita 112 ja noudata ohjeita.
- Koulun edustaja pyrkii rauhoittamaan henkilöä puheella ja katsekontaktilla. Puhuttele opiskelijaa nimellä, jos mahdollista.
- Tämän jälkeen, kun tilanne rauhoittuu, ota yhteys rehtoriin.
- Rehtorin kanssa teette suunnitelman jatkosta, esimerkiksi kurinpitotoimet tai jatkosuunnitelma tulevia tilanteita varten.
- Tee tilanteesta mahdollisimman tarkat muistiinpanot mahdollisia jatkotoimia varten.
- Väkivalta- tai epäasiallisessa kohtelu-tilanteessa mukana olleet koulun edustajat tai edustaja tekevät sähköisen väkivallan uhka-ilmoituksen, joka toimitetaan tiedoksi sekä rehtorille että Kirkkonummen työsuojeluun.
- Tarvittaessa tehdään rikosilmoitus.

Seksuaalinen häirintä

Seksuaalista häirintää on ei-toivottu yksipuolinen huomio, joka liittyy sukupuoleen. Seksuaalinen häirintä sanoin, elein tai teoin on toimintaa, joka saa toisen tuntemaan itsensä noloksi, pelokkaaksi, loukkaantuneeksi tai vihaiseksi. Häirintä voi tapahtua myös sosiaalisessa mediassa tai puhelimen välityksellä. Sukupuolinen huomio muuttuu häirinnäksi silloin, kun sitä jatketaan, vaikka huomion kohde ilmaisisi sen olevan epämiellyttävää. Huomion kohteena olevan henkilön oma tuntemus ja kokemus on mittari siihen, onko huomio seksuaalista häirintää vai ei.

Seksuaalista häirintää on:

- sukupuolisesti vihjailevat eleet tai ilmeet, nimittelyt sukupuoliseen suuntautumiseen liittyen
- kaksimieliset puheet tai vitsit
- vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat asiattomat huomautukset tai kysymykset
- näkyvillä olevat pornografiset tai yliseksuaaliset painotuotteet
- seksuaalisesti värityneet kirjeet, viestit sosiaalisessa mediassa tai sähköpostit
- häiritsevä fyysinen koskettelu
- sukupuoliyhteyttä tai muuta sukupuolista kanssakäymistä koskevat ehdotukset tai vaatimukset
- halventavat puheet toisesta sukupuolesta tai toisen sukupuolen alentaminen yhteisön vuorovaikutustilanteissa, valinnoissa ja päätöksissä

Seksuaalisena häirintänä ei voida pitää esimerkiksi rohkaisuksi tai kiitokseksi tarkoitettua neutraalien vartalon osien koskettelua, tervehdys- tai onnittelutilanteeseen liittyvää halausta (johon ei liity seksuaalista viritystä), asiallista tai ammatillista keskustelua seksuaalisuuteen liittyvissä asioissa.

Seksuaaliseen häirintään kuuluu myös sukupuoleen perustuva häirintä, jolla tarkoitetaan henkilön sukupuoleen liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista ja jolla tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukataan tämän henkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. Sukupuoleen perustuva häirintä voi ilmetä seuraavin tavoin:

- alentava ja kielteinen puhe toisesta sukupuolesta
- toisen sukupuolen halventaminen

Seksuaaliseen häirintään puuttuminen

Jos opettajalle tai muulle lukion henkilökuntaan kuuluvalla herää huoli yksittäisestä opiskelijasta, hän konsultoi kuraattoria tai terveydenhoitajaa. Tarpeen vaatiessa huolen havaitsija vie asian yhdessä kuraattorin tai terveydenhoitajan kanssa koulun monialaiseen asiantuntijaryhmään. Jos on pelättävissä, että nuoren terve kasvu tai kehitys on vaarantunut, opiskeluterveydenhuolto on kytkettävä mukaan. Jos alaikäisen nuoren kohdalla herää epäily lastensuojelun tarpeesta, tehdään lastensuojeluilmoitus.

Jos herää epäily rikoksesta, tehdään rikosilmoitus. Rikosepäilyt kuuluvat poliisin tutkittavaksi.

Kirkkonummen kunnan ennaltaehkäisy- ja toimintastrategia koulu- ja opiskelijaikäisten parissa työskenteleville ammattilaisille (Seksuaalinen kaltoinkohtelu -miten ehkäistä, miten puuttua?) sisältää tarkemmat toimintaohjeet miten seksuaalista häirintää kokeneen kanssa tulee toimia.

Kiusaamisen, väkivallan ja seksuaalisen häirinnän yksilöllinen tuki, tarvittava hoito, muut toimenpiteet ja jälkiseuranta sekä teon tekijän että sen kohteena olevan osalta

Henkilöstön velvollisuus on puuttua havaitsemaansa kiusaamiseen, väkivaltaan tai häirintään ja tarvittaessa ilmoittaa asiasta rehtorille. Opiskelijoita rohkaistaan tuomaan rehtorille tai opiskeluhuollolle tiedoksi kouluyhteisössä kokemansa tai havaitsemansa kiusaaminen tai muu epäasiallinen kohtelu. Jokaista tiedoksi saatua kiusaamis, häirintä- ja väkivalta-tapausta aletaan selvittämään mahdollisimman nopeasti, tarpeen vaatiessa yhteistyössä huoltajien kanssa. Mahdollisuuksien mukaan kuullaan kaikkia osapuolia.

Tarvittaessa kiusatulle ja kiusaajalle, väkivallan tekijälle ja kohteena olevalle sekä häirintää tekeväille ja häirinnän kohteena olevalle järjestetään opiskeluhuollon tuki. Seurantakeskustelut järjestetään asianosaisten kanssa sovitulla tavalla. Seuranta on tärkeää, jotta saadaan kiusaaminen, häirintä tai väkivaltainen käyttäytyminen todella päättymään.

Jokainen väitetty tapaus on tutkittava huolellisesti ja aloitettava selvitys mahdollisimman nopeasti. Kaikkia osapuolia on kuultava. Opiskelijoilla tulee olla tieto, miten asia on tullut selvitettäväksi. Prosessilla tavoitellaan positiivista muutosta ja väärinymmärrysten oikaisemista sekä haetaan ymmärrystä toisen kunnioittamisesta ja vuorovaikutuksesta.

Työryhmä on opiskelijahuoltoryhmä tai sen osa.

1. Jos on kyse yksittäisestä tilanteesta, ryhmänohjaaja tai asiaa selvittelevä opettaja selvittää asian opiskelijoiden kanssa. Jos kiusaaminen, väkivalta tai häirintä on toistuvaa, ryhmänohjaaja/opettaja tuo asian opiskeluhuoltoryhmään.
2. Esimerkiksi kaksi henkilöä ryhmästä osallistuu käsittelyyn.
3. Tapauksesta kerätään tietoa haastatteleamalla ryhmänohjaajaa ja muita asiasta tietäviä opettajia.
4. Tapauksen käsittelijät tapaavat kunkin osapuolen yksilö keskusteluissa. Tavoitteena on, että jokaisen näkökulma tulee esiin. Tässä yhteydessä sovitaan alaikäisten kanssa yhteydenotosta huoltajiin sekä aikataulusta.
5. Eri osapuolten yhteinen keskustelu järjestetään vasta, kun tilanne on saatu laukeamaan.
6. Käsittelyn lopputuloksena on yhteinen sopiminen ja anteeksipyyntö/-antaminen, jos se on mahdollista. Voidaan tehdä kirjallinen sopimus.
7. Seurantakeskustelut asianosaisten opiskelijoiden kanssa sovitaan esim. kahden viikon päähän. Sovitaan myös jatko seurannasta.
8. Jos kiusaaminen tai häirintä tai väkivalta ei lopu, otetaan käyttöön koulun rangaistukset ja pyydetään apua muilta viranomaisilta.
9. Selvittämiskeskustelut kirjataan muistioksi (opiskeluhuoltokertomus). Muistiot säilytetään koulun arkistossa.

Yhteistyö huoltajien ja tarvittavien viranomaisten kanssa kiusaamiseen, väkivaltaan ja seksuaaliseen häirintään liittyvissä tapauksissa

Alaikäisen opiskelijan asiassa tehdään kiusaamiseen, väkivaltaan tai häirintään liittyvissä asioissa yhteistyötä. Tilanteenmukaisesti moniammatillinen opiskeluhuoltoryhmä auttaa ja on mukana viranomaisille tehtävissä ilmoituksissa tai tiedusteluissa. Opiskelijaa ei jätetä yksin selviytymään, vaan hänen tukena on ollaan prosessin alusta loppuun. Ensisijainen yhteyshenkilö viranomaisiin ja asianomaisten alaikäisten huoltajiin on koulun rehtori.

Huoltajille tarjotaan tarvittaessa mahdollisuutta kuulemiseen. Kaikille osapuolille tarjotaan myös tarvittaessa opiskeluhuollollista yksilötukea. Tarvittaessa työskennellään koko ryhmän kanssa tavoitteena ongelman vakavuuden tiedostaminen ja siihen liittyvien ryhmäroolien ja -normien muuttuminen. Tällöin asianosaisten opiskelijoiden nimiä ei tuoda esiin, vaan asiaa käsitellään yleisellä tasolla. Seurantakeskustelut järjestetään asianosaisten kanssa sovitulla tavalla. Seuranta on tärkeää, jotta saadaan ei toivottu tilanne todella päätymään.

Suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen sekä päivittäminen, seuranta ja arviointi

Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on jaettu Porkkalan lukion Teams-alustalla, jonne opettajilla ja opiskelijahuoltohenkilöstöllä on pääsy. Suunnitelma käydään yhteisesti läpi henkilöstön kanssa lukuvuoden alussa ja tarpeen mukaan lukuvuoden aikana. Uusi henkilöstö perehdytetään suunnitelman sisältöön. Suunnitelma on vanhempien ja opiskelijoiden nähtävissä Porkkalan lukion kotisivuilla.

Osana kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisyä opiskelijoiden kanssa käsitellään alla oleva ohjeistus.

Opiskelija kiusaamisen, väkivallan tai häirinnän kohteena

- Kenenkään ei tarvitse sietää loukkaavaa tai epämiellyttävää käyttäytymistä. Jokaisella on oikeus omiin fyysisiin ja henkisiin rajoihin. Muilla on velvollisuus kunnioittaa toisen asettamia rajoja.
- Ensimmäiseksi tulee kertoa kiusaajalle/häiritsijälle selvästi, miltä hänen käyttäytymisensä tuntuu ja pyytää tätä lopettamaan. Pyri sanomaan EI vakuuttavasti.
- Tilanteesta on aina oikeus poistua, ja usein se turvallisinta. Poistumiseen ei tarvita kenenkään lupaa eikä silloin tarvitse sanoa mitään.
- Jos kiusaaminen, väkivalta ja häirintä kiellosta huolimatta jatkuu, ilmoita siitä aina jollekin oppilaitoksen aikuiselle ja/tai huoltajalle.
- Asian käsittelyä varten kirjaa tapahtuma esim. puhelimeesi; tapahtuma-ajat ja -paikat, mitä tapahtui ja keitä oli läsnä.
- Muista, että kiusaaminen, väkivalta tai häirintä ei ole koskaan häirinnän kohteen syytä.

Porkkalan lukion yhteisöllinen opiskelijahuoltoryhmä vastaa suunnitelman seurannasta, arvioinnista ja päivittämisestä lukuvuosittain. Päivitetty suunnitelma liitetään lukuvuosisuunnitelmaan. Opiskelijakunnan hallituksen edustajat ja tutorit osallistuvat arviointiin ja päivittämiseen.

Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

PORKKALAN LUKION KRIISISUUNNITELMA

Tiedon saanut henkilö välittää tiedon jollekin kriisiryhmän jäsenelle, joka informoi asiasta rehtoria ja kutsuu koko kriisiryhmän koolle. Kyseessä voi olla kuolemantapaus, onnettomuus tai jokin muu traumaattinen tapahtuma tai vakava uhkatilanne.

Porkkalan lukion kriisiryhmä:

Rehtori Matti Autero p. 050 310 7078

Apulaisrehtori Ville Mäkelä p. 050 414 3602

Kuraattori Miia Kettula p. 040 520 5386

Psykologi Hannele Viertola p. 040 7290 517

Terveydenhoitaja Tiina Heikurainen p. 050 414 1286

Opinto-ohjaaja Satu Seppälä p. 040 126 9669

Länsi-Uudenmaan sosiaali- ja kriisipäivystys 029-1512221

Kriisiryhmään kutsutaan tilanteen mukaan tarvittaessa muu henkilökunnan jäsen, jolla kriisitoiminnan kannalta merkityksellistä tietoa käsillä olevasta asiasta.

Koulupäivän aikana onnettomuustapauksissa, sairauskohtauksessa tai kuolemantapauksessa on jokaisella henkilökunnan edustajalla velvollisuus antaa ensiapua, kutsua apua hätäkeskuksesta (112) ja tiedottaa rehtoria tapahtumasta. Porkkalan lukion pelastussuunnitelmassa kuvataan pelastautumistoimet.

Yksittäistä opiskelijaa kohdanneen kriisin (esim. läheisen kuolema) jälkeen, tiedonsaanut pyytää lupaa opiskelijalta olla asiasta yhteydessä opiskeluhoitoon, jotta opiskelijalle voidaan tarjota keskustelutukea.

Kriisitilanteiden ehkäisy ja varautuminen

Luokkatilanteessa opettaja havainnoi ja ottaa opiskelijan kanssa puheeksi, jos havaitsee selkeää muutosta opiskelijan käyttäytymisessä. Opettaja jakaa herkästi huolensa opiskeluhoitoryhmän jäsenen kanssa.

Jos havaitset luokassa aggressiivista tai uhkaava käytöstä, pyri neutralisoimaan tilanne hakemalla tai kutsumalla paikalle toinen aikuinen tai ohjaamalla kyseinen henkilö rauhallisempaan tilaan. Pyri säilyttämään henkilöön keskusteluyhteys ja välttää provosointia. Kirjaa tapahtunut itsellesi muistiin mahdollisimman pian ja informoi tapahtuneesta rehtoria jälkikäteen. Tarvittaessa täytetään kunnan yleinen uhka- ja vaaratilanneilmoitus.

Turvallisuuskävely – ja pelastautumisharjoitus toteutetaan vuosittain lukuvuoden alkaessa.

Akuutista uhka- ja vaaratilanteesta kuulutetaan ja annetaan toimintaohjeet.

Kun opiskelija tai opettaja loukkaantuu pahoin tai kuolee koulupäivän aikana:

- onnettomuustapauksessa, sairauskohtauksessa tai kuolemantapauksessa on paikalla olevalla opettajalla tai muulla henkilökunnan jäsenellä velvollisuus antaa ensiapua, kutsua apua hätäkeskuksesta (112) ja tiedottaa asiasta rehtoria. Rehtori kutsuu kriisiryhmän koolle.
- kuolemantapauksesta koulussa on poliisin tehtävä tiedottaa omaisille.

Kun opiskelija tai opettaja loukkaantuu pahoin tai kuolee:

- Kun koulu saa tiedon tapahtuneesta, tiedon vastaanottaja pyytää lupaa tiedottaa rehtoria ja koulun kriisiryhmää.

Näin:

- voidaan estää huhupuheiden leviämistä
- voidaan huolehtia opiskelijoista, joissa tapahtunut voi herättää voimakkaita ajatuksia ja tunteita.

Lukion ulkopuoliset onnettomuudet ja traumaattiset tapahtumat

- Tiedon saanut informoi opiskeluhuoltoryhmän jäsentä, joka kutsuu kriisiryhmän koolle

Kriisiryhmän työskentely

- Kun saat kutsun kriisiryhmään, vahvista osallistumisesi kuittaamalla saamasi viesti.
- Kriisiryhmä
 - kerää tiedon tapahtuneesta ja selvittää sen oikeellisuuden. Ryhmä on tarvittaessa yhteydessä omaisiin ja koulun ulkopuolisiin viranomaisiin.
 - varmistaa, mitä on lupa kertoa
 - selvittää, keitä asia koskettaa ja ketkä ovat osallisia
 - sopii mitä, miten, milloin ja kenelle tiedotetaan (henkilökunta ja opiskelijat, huoltajat)
 - tekee alustavan toimintasuunnitelman ja sopii työnjaosta
 - kokoontuu tarvittaessa useamman kerran suunnitelman tarkentamiseksi ja myös lopuksi arvioi toiminnan sujumista
 - sopii seurannasta ja jälkihuollosta

Tiedottaminen

- rehtori **vastaa sekä sisäisestä että ulkoisesta tiedottamisesta**

Opettajille ja henkilökunnalle

- mitä on tapahtunut?
- mitä tietoa annetaan opiskelijoille ja kuka tiedon antaa ja miten?
- keitä asia koskettaa, tarvittaessa opiskeluhuolto mukaan keskustelemaan ja antamaan tietoa näille ryhmille.

Opiskelijoille tiedottaminen

- tiedottaminen luokassa/ opetusryhmissä esim. ryhmänohjaajan toimesta
- annetaan opiskelijoille mahdollisuus ryhmissä keskustella tapahtuneesta:
- mahdollisuus kertoa, kuinka he saivat tietää ja keneltä, milloin

- käydään läpi tiedossa olevat faktat
- annetaan tilaa kysymyksille
- kerrotaan millaisia reaktioita tilanne voi herättää ja mihin voi ottaa yhteyttä, jos haluaa keskustella tilanteesta lisää
- opiskeluhuollon työntekijät voivat olla mukana keskustelun tukena tarvittaessa
- kriisiryhmä antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita asian käsittelystä

Tarvittaessa järjestetään kriisi-istunto

- tarvittaessa voidaan järjestää lukion ulkopuolisten ammattilaisten vetämä kriisi-istunto, jossa tapahtunutta voidaan läpikäydä opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa. Henkilökunnan kriisi-istunnon toteuttaa työterveyshuolto.
- Länsi-Uudenmaan sosiaali- ja kriisipäivystys 09-81642439

Lukiolla voidaan pitää muistohetki tai hiljainen hetki

- Kriisiryhmä sopii muistohetkestä omaisten kanssa ja huolehtii mahdollisen muun muistamisen

Seuranta ja jälkityö

- tiedotetaan opiskelijoille ja huoltajille mahdollisista traumaattisen kriisin oireista sekä mahdollisuudesta ottaa yhteyttä opiskeluhooltoon
- myös opettajat seuraavat opiskelijoiden reaktioita ja ohjaavat tarvittaessa opiskelijaa keskustelemaan opiskeluhooltoon
- henkilökuntaa voidaan ohjata ottamaan tarvittaessa yhteyttä työterveyshuoltoon

Kriisitoiminta ja yo-kokeet

Ylioppilaskirjoituksen aikana tarvittava kriisitoiminta järjestetään edellä sanotun mukaisesti huomioiden yo-kokeen järjestämiseen liittyvät erityisvaatimukset. Pelastustoiminta kuvataan pelastussuunnitelmassa.

Kriisisuunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen

Kriisisuunnitelma käydään yhteisesti läpi henkilöstön kanssa lukuvuoden alussa ja tarpeen mukaan lukuvuoden aikana. Uusi henkilöstö perehdytetään kriisisuunnitelman sisältöön.

Kriisiryhmä kokoontuu arvioimaan ja päivittämään kriisisuunnitelman lukuvuosittain.